

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 6. mai 2024

Sak 2024/295 - Junior- og barneorganisasjonen Juba - org.nr. 994 594 672 - Klage over vedtak om delvis avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Junior- og barneorganisasjonen Juba (klager) søkte 28. august 2023 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022 på vegne av seg selv og sine underledd. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 504 197 kroner etter forenklet modell.
- (2) Klager ettersendte 29. september 2023 revisorerklæring for årsregnskapet 2022, etter forespørsel fra Lotteritilsynet.
- (3) Lotteritilsynet fattet vedtak om delvis innvilgelse av søknaden 20. desember 2023. Tilsynet avsto sentralleddets søknadsbeløp med den begrunnelse at organisasjonen ikke har foretatt avgrensninger for kostnader knyttet til virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode. Tilsynet viste til at organisasjonen i 2022 arrangerte konkurransen «Hvem blir Norgesmester», som kommer en offentlig oppgave til gode. Konkurransen er en del av modningsprogrammet Trygg oppvekst, som er støttet av Helsedirektoratet og er et læringsverktøy i skolen. Tilsynet viste også til at da det ble truffet vedtak om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2021, ble organisasjonen informert om at sentralleddets fremtidige søknader ville bli avslått dersom organisasjonen fortsatte å søke kompensasjon for denne konkurransen. Søknadene til underleddene ble innvilget. Samlet søknadsbeløp ble justert ned fra 504 197 kroner til 144 097 kroner.
- (4) Klager påklaget vedtaket 8. januar 2024. Klager har gjort gjeldende at virksomheten i hovedsak er basert på frivillig arbeid, og at konkurransen «Hvem blir Norgesmester» er en liten del av organisasjonens virksomhet, med en ansatt i 20 prosent stilling. Klager beklaget at kostnadene fra konkurransen ble lagt inn i søknadsgrunnlaget, og fremholdt at dette skyldes en feil fra organisasjonens side. Klager opplyste videre at organisasjonen ikke fikk tildeling fra Helsedirektoratet til å gjennomføre konkurransen i 2022, men ettersom invitasjon var sendt ut til skolene i 2021, og deler av arrangementet var i gang i starten av 2022, valgte organisasjonen likevel å fullføre konkurransen med driftsmidler. Klager mottok heller ikke tilskudd fra Helsedirektoratet til konkurransen i 2023, og valgte derfor å avslutte konkurransen permanent. Klager vedla nytt søknadsgrunnlag for sentralleddet, med fratrukk for kostnadene med konkurransen, pålydende 244 948 kroner, og ba tilsynet om å revurdere søknaden i henhold til dette søknadsgrunnlaget. Klager viste til at det resterende arbeidet til organisasjonen kvalifiserer til kompensasjon og at

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

avkortningen har stor konsekvens for organisasjonens aktiviteter for barn i Norge. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

- (5) Lotteritilsynet vurderte klagen, men fant ikke grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 27. februar 2024 til Lotterinemnda for behandling.
- (6) Lotterinemnda etterspurte 17. april 2024 en redegjørelse fra Lotteritilsynet om tilsynets vurdering av opplysningene i klagen om at konkurransen ikke var finansiert av offentlige midler i 2022. Tilsynet besvarte henvendelsen 18. april 2024. Klager sendte 22. april 2024 kommentarer til tilsynets redegjørelse.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (8) Formålet med kompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet, og ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.
- (9) Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 at søknadsgrunnlaget skal beregnes av totale driftskostnader etter avgrensninger og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6.
- (10) Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd.
- (11) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav f at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon for virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode.
- (12) Etter forskriften § 5 niende ledd er det søkeren selv som må foreta en avgrensning av hvilke kostnader som skal være med i søknaden dersom organisasjonen også driver virksomhet som faller utenfor ordningen. Dette kan gjøres gjennom organisatoriske eller økonomiske skillelinjer innenfor den enkelte organisasjon. Dersom søkeren ikke har foretatt en slik avgrensning ved søknad, følger det av bestemmelsen at søknaden etter en totalvurdering kan avslås.
- (13) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken, eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (14) Junior- og barneorganisasjonen Juba sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om delvis avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022.
- (15) Lotteritilsynets avslag for sentralleddet er begrunnet med at klager ikke har avgrenset søknadsbeløpet for kostnader som kommer offentlige oppgaver til gode, jf. forskriften §

5 niende ledd, jf. § 3 tredje ledd bokstav f. Dette til tross for at tilsynet i flere år har bedt klager om å gjøre dette.

- (16) Det gis ikke merverdiavgiftskompensasjon for virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f. Kostnader til slik virksomhet skal tas ut av søknadsgrunnlaget, og søkerne må selv foreta en avgrensning av hvilke kostnader som skal være med i søknaden, jf. forskriften § 5 niende ledd første setning. Søkere som ikke har foretatt en slik avgrensning ved søknad, kan etter en totalvurdering få avslag på søknaden, jf. forskriften § 5 niende ledd siste setning.
- (17) Som begrunnelse for at deler av sentralleddets kostnader kommer offentlige oppgaver til gode har Lotteritilsynet vist til at konkurransen «Hvem blir Norgesmester», er et læringsverktøy for lærerne i skolen.
- (18) Klager har i brev 22. april 2024 blant annet opplyst følgende om konkurransen:
- Hvem blir Norgesmester er en kunnskapskonkurranse for 6. og 7. klasser, som gjennomføres digitalt i klasserommet i regi av lærer, i lag på maks tre og tre elever.
 - Gjennom deltakelse blir elevene kjent med fakta og skadevirkninger knyttet til nikotin, alkohol og ulovlige rusmidler. Temaene er knyttet til den overordnede delen av læreplanverket Folkehelse og livsmestring. Spørsmålene i konkurransen er hovedsakelig knyttet opp mot elevressursene på nettsiden (Folkehelse og livsmestring) og temaer fra fagene samfunnsfag og naturfag.
 - Deltakelse gir et bidrag til å styrke sosial kompetanse. Gjennom teori og refleksjon rundt rusmidler, valg, påvirkning og samfunn kan elevene styrkes i å ta gode valg i møte med rusmidler gjennom ungdomstiden.
- (19) I klagen 8. januar 2024 har klager opplyst at konkurransen ikke ble finansiert med offentlige midler i 2022, verken under programmet Trygg oppvekst eller direkte fra Helsedirektoratet. Konkurransen ble finansiert med klagers driftsmidler.
- (20) Slik saken er opplyst er det Lotterinemndas vurdering at konkurransen «Hvem blir Norgesmester» kommer offentlige oppgaver til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f. Nemnda har lagt vekt på at konkurransen er utarbeidet i tråd med læreplanverket og blir benyttet av lærerne i grunnskolen som en del av undervisningen. Grunnskoleopplæring er en lovpålagt, offentlig oppgave, jf. lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 13-1. Etter bestemmelsens første ledd er det kommunen som har ansvar for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring etter loven for alle som er bosatt i kommunen. Ettersom konkurransen var en del av grunnskoleopplæringen i 2022, som er en lovpålagt offentlig oppgave, er det nemndas syn at konkurransen kommer offentlige oppgaver til gode, selv om konkurransen ikke ble offentlig finansiert i 2022.
- (21) Klager skulle følgelig avgrenset for kostnadene til konkurransen «Hvem blir Norgesmester» i søknadsgrunnlaget ved søknaden. Når dette ikke er gjort kan tilsynet, etter en totalvurdering, avslå søknaden fra sentralleddet, jf. forskriften § 5 niende ledd siste setning. Den omstendighet at klager har foretatt en avgrensning i klagen, endrer ikke nemndas vurdering på dette punktet, da avgrensningen skal være foretatt i søknaden som er sendt inn innen søknadsfristen.

- (22) Som begrunnelse for at Lotteritilsynet har avslått hele søknadsbeløpet for sentralleddet, har tilsynet vist til at klagers søknadsgrunnlag har blitt korrigert de siste ti årene, som følge av at organisasjonen ikke selv har avgrenset søknadsgrunnlaget for konkurransen. Tilsynet har videre vist til at klager, i vedtak 19. desember 2022 for regnskapsåret 2021, ble informert om at sentralleddets fremtidige søknader ville bli avslått dersom organisasjonen søkte om kompensasjon for konkurransen. Klager har på sin side gjort gjeldende at klagers virksomhet i hovedsak er frivillig arbeid, og at konkurransen er en svært liten del av virksomheten og søknadsgrunnlaget. Klager har også vist til at organisasjonen utfører viktig frivillig arbeid for barn, og at avkortningen har stor konsekvens for organisasjonen.
- (23) Det fremgår klart av forskriften § 5 niende ledd siste setning at Lotteritilsynet kan avslå hele søknaden som følge av manglende avgrensning for kostnader som ikke er berettiget kompensasjon. Tilsynet har korrigert sentralleddets søknadsgrunnlag de siste ti årene for kostnadene knyttet til konkurransen «Hvem blir Norgesmester», og varslet forrige søknadsrunde om at fremtidige søknader ville bli avslått dersom organisasjonen søkte om kompensasjon for konkurransen. Etter nemndas syn har klager, etter gjentatt oppfordring, hatt anledning til å innrette seg og unngå feilen i årets søknad. Hensynet til effektiv saksbehandling i forvaltningen, og likebehandling – særlig med hensyn til andre søkere som får sin søknad avslått på grunnlag av manglende regnskapsmessige avgrensninger – tilsier også i dette tilfelle at det er klager selv som må bære risikoen for den manglende avgrensningen. Nemnda har også lagt vekt på at kostnadene til konkurransen utgjør en betydelig del av søknadsbeløpet. Til dette bemerkes at det fremgår av saksdokumentene at kostnadene til konkurransen utgjør omtrent én tredjedel av søknadsbeløpet (115 151,88 kroner av totalt omsøkte 360 100 kroner). I lys av dette, og tatt i betraktning at avslaget kan få konsekvenser for klager, finner nemnda likevel ikke grunnlag for å omgjøre tilsynets vedtak.

Konklusjon

- (24) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur